

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Arjen Besselink
a.besselink@nijmegen.nl
T 024 – 329 0629042946

Ons kenmerk

D240638898

Datum 3 september 2024
Onderwerp Haven en Kadeverordening

Geachte leden van de raad,

Op 19 maart 2024 hebben we u een Haven- en Kadeverordening aangeboden als raadsvoorstel. Op de politieke avond van 15 mei 2024 heeft het college het voorstel gedaan (aan de raad) om het raadsvoorstel in te trekken, tijdens de besluitronde van 5 juni is het voorstel formeel ingetrokken door de raad. Met deze brief informeren we u over het vervolgproces.

Context Haven- en Kadeverordening

Nijmegen heeft havens en kades. Op basis van artikel 149 van de Gemeentewet is de Nijmeegse raad bevoegd gezag om verordeningen te maken die de raad in het belang van de gemeente nodig heeft. Een Haven- en Kadeverordening is daar een voorbeeld van. In deze verordening zijn bepalingen opgenomen over de ligplaatsvergunningen. En als vergunningen verstrekt zijn horen wij toezicht te houden op deze vergunningen. Als blijkt dat er in strijd met of zonder de benodigde vergunningen gehandeld wordt, hebben we een handhavinginstrumentarium.

In het geval van de havens en kades stellen we een verordening op om een eerlijk en duidelijk speelveld te creëren voor partijen. Deze partijen – in dit geval eigenaren van woonboten, bedrijfsvaartuigen en historische schepen – ontlene ook rechten aan dit speelveld. Op dit moment is ons speelveld niet op orde. Ten eerste omdat de rechter heeft vastgesteld dat ligplaatsvergunningen voor (woon)boten ‘schaarse’ vergunningen zijn en de rechter heeft uitgesproken dat onze huidige systematiek van besluitvorming daar niet op ingericht is. Ten tweede omdat onze uitvoeringspraktijk geprofessionaliseerd moet worden.

Met het voorstel dat op 15 mei 2024 voorlag bij uw raad, wilden we het eerste probleem oplossen om vervolgens de uitvoeringspraktijk te veranderen. Andersom (vergunnen en handhaven op basis van onze huidige verordening) is geen begaanbare weg, omdat de huidige regels niet meer voldoen aan de toets van de rechter. Voor de behandeling van het stuk ontstond bij de raad behoefte aan een onafhankelijke externe expertbijeenkomst,

waarbij de nadruk lag op een externe juridische analyse over de verordening. Deze bijeenkomst riep in onze ogen te veel vragen op om het stuk inhoudelijk te bespreken. Daarom hebben wij tijdens de daaropvolgende gespreksronde het voorstel aan de raad gedaan om het voorstel niet verder inhoudelijk te behandelen en in te trekken. Tijdens de besluitronde van 5 juni 2024 is het voorstel formeel ingetrokken en daarbij hebben we aangegeven de juridische aspecten van het raadsvoorstel en de gemaakte keuzes nogmaals nader te bestuderen.

In deze brief gaan we kort in op de vragen en op het vervolgproces.

Schaarse vergunningen

Eén van de kernvragen die aan de orde kwam, is 'of een ligplaatsvergunning op basis van de Haven- en Kadeverordening een schaarse vergunning is'. Want als er 'meer ruimte voor boten is dan dat er aanvragen voor ligplaatsen zijn', is er dan wel sprake van schaarste?

Het antwoord op die vraag is dat deze vergunningen schaars zijn. Er is sprake van schaarse vergunningen als er een beperkt aantal vergunningen beschikbaar is voor een potentieel grotere groep aanvragers. Daarnaast is er al sprake van schaarste als er een maximumplafond is aan vergunningen, óók als er geen enkele aanvraag is.

Door de technische toelichting ontstond er ook onduidelijkheid over op welke manier er met schaarse vergunningen omgegaan kan worden. Bij schaarse vergunningen is het belangrijk dat er een:

- *transparant proces van vergunningverlening is;*
- *waarbinnen potentiële gegadigden die economische activiteiten uitvoeren (bijv. bedrijfsvaartuigen);*
- *gelijke kansen hebben om mee te dingen naar een ligplaatsvergunning.*

Dat betekent dat we als gemeente helder moeten zijn over wanneer en op welke manier partijen mee kunnen dingen naar een vergunning voor het innemen en/of exploiteren van een ligplaats voor bedrijfsvaartuigen én nieuwe vergunningen voor woonboten. Ook de ligplaatsen voor woonboten zijn schaars, waardoor een verdeelsystematiek ontwikkeld moet worden. Met betrekking tot specifiek deze categorie kan echter wél worden besloten om de geldingsduur van de bewuste vergunning van onbeperkte duur te laten zijn, vanwege het feit dat wonen geen economische activiteit is. Vergunningen voor historische schepen zijn ook schaars en in deze boten mogen geen mensen wonen.

Verskillende systemen om schaarse vergunningen door te voeren

Eén onderneming heeft vaak meerdere vergunningen of ontheffingen nodig. Waar je als chemische fabriek naast een omgevingsvergunning ook een milieuvergunning nodig hebt en als evenement naast een evenementenvergunning ook diverse ontheffingen (voor bijv. geluid of objecten), is het voor bedrijfsvaartuig meestal ook nodig om diverse vergunningen en ontheffingen te hebben (bijvoorbeeld zowel een ligplaatsvergunning, een alcoholvergunning of een exploitatievergunning)).

In het teruggetrokken raadsvoorstel van 19 maart 2024 was de Haven- en Kadeverordening de ligplaatsvergunning het uitgangspunt voor een schaarsesystematiek. Met betrekking tot de besluitvorming rondom deze ligplaatsvergunningen dient er op grond van de jurisprudentie (en de uitspraak van de rechtbank van februari jl.) een verdeelsystematiek te worden vastgesteld waarin geregeld is welke regels er gelden als een eigenaar een ligplaatsvergunning aanvraagt. Omdat in Nijmegen de ligplaatsen schaars zijn en de vergunningverlening hieraan gekoppeld is, zullen we de uitwerking van de schaarse vergunningen blijven koppelen aan deze ligplaatsen en gaan we deze insteek bespreken met de belanghebbenden. In het definitieve raadsvoorstel zullen we deze keuze nader toelichten.

Participatie en vervolg

Over de wijzigingen gaan we komend half jaar met belanghebbenden in gesprek. De focus binnen dit gesprek zal vooral liggen op de bedrijfsvaartuigen en de vertegenwoordiger van de historische schepen, omdat de eigenaren van woonboten niet inspraken. Wel nodigen we deze laatste groep uit om met ons over de Haven- en Kadeverordening in gesprek gaan. Het zal in die gesprekken dan gaan over o.a. de vergunningsduur en elementen uit de verordening waarover de eigenaren graag met ons in gesprek willen, en de kaders voor het gesprek worden bepaald door de uitspraak die de rechter gedaan heeft (dat we een verdelingssystematiek moeten invoeren).

Met alle bedrijfsvaartuigen en de vertegenwoordigers van de historische schepen gaan we komend half jaar twee keer in gesprek. Eerst willen we met hen in gesprek over het voorstel van 19 maart 2024. Wij zijn van mening dat we een voorstel hebben gedaan met een sterke rechtszekerheid voor vergunninghouders.

De input uit deze eerste gesprekken gaan we meenemen in een nieuw voorstel. Dat voorstel kan afwijken van het voorstel dat aan uw raad is aangeboden, maar kan ook exact hetzelfde zijn. Dit bijgestelde voorstel bespreken we ook met de eigenaren van bedrijfsvaartuigen en vergunninghouders van ligplaatsen.

Uw raad ontvangt (evt. geanonimiseerde) gespreksverslagen van de gesprekken met de eigenaren van bedrijfsvaartuigen.

Eerst een nieuw systeem, dan nieuwe vergunningen

Onze huidige verordening doorstaat de toets van de rechter niet en deze dienen we om die reden aan te passen. We willen graag een verordening die duidelijkheid biedt voor vergunninghouders. Sommige onderwerpen kunnen we wél binnen onze huidige verordening regelen (duur van vergunningen), maar voor andere essentiële onderwerpen lukt ons dat niet (overdraagbaarheid, het maximum aantal vergunningen). Met de nieuwe verordening regelen we alles in één keer goed en duidelijk.

Ons voorstel is om een nieuw raadsvoorstel bij uw raad in te dienen waarin de nieuwe Haven- en Kadeverordening ter vaststelling wordt aangeboden. Pas nadat het voorstel door de raad is geaccordeerd, kunnen we op basis van deze nieuwe verordening besluiten

over deze ligplaatsvergunningen nemen. Dat doen wij in deze volgorde omdat onze huidige werkwijze niet voldoet aan jurisprudentie en dus geen goede basis is om (langdurig) vergunningen te verlenen. In een recente juridische procedure over dit onderwerp heeft de rechter bepaald dat de gemeente de tijd moet worden gegund om een vergunningensysteem in te voeren. Deze uitspraak is van 2 februari 2024 en daarin is uitgegaan van een termijn van 6 maanden voor een herstelactie. Ligplaatshouders die een ligplaatsvergunningaanvragen verzoeken we dit pas te doen op het moment dat we een nieuwe verordening hebben. Handhavingsverzoeken nemen we wel in behandeling, maar wijzen we niet toe als er zicht is op legalisatie.

De vaststelling van deze verordening biedt voor vergunninghouders rechtszekerheid en mochten er juridische procedures komen, dan staan wij ook sterker. Ten slotte wegen we ook mee dat de rechter ons in de uitspraak van februari jl. expliciet gevraagd heeft ons systeem van vergunningverlening aan te scherpen en in overeenstemming te brengen met de geldende regels en jurisprudentie op het gebied van schaarse vergunningen.

Over dit dossier leven veel technische vragen die juridisch van aard zijn. Om een goed gesprek te hebben over de kaders, is het van belang dat deze vragen weggenomen worden. Daarom organiseren we graag met uw raad in het najaar van 2024 een technische bijeenkomst over dit onderwerp. Hier zullen wij het initiatief voor nemen. In deze bijeenkomst komen wat ons betreft diverse juridische aspecten van de Haven- en Kadeverordening (in een actuele juridische context) aan de orde. Ook denken wij dat het verstandig is de vergelijking tussen de situatie in Nijmegen en Amsterdam te maken en ruimte te bieden voor vragen over dit dossier.

We verwachten u het uiteindelijke raadsvoorstel eind 2024 te kunnen aanbieden.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester